

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Рівненського ліцею №11

_____ Л.О. Синяк

« ____ » _____ 2023 р.

**Індивідуальний навчальний план
для учнів 5-х класів,
які здобувають освіту за індивідуальною формою навчання (сімейна,
екстернат)
на 2023 – 2024 навчальний рік**

Предмет вивчення: Здоров'я, безпека та добробут 5 клас

Рекомендований підручник:

<https://pidruchnyk.com.ua/1707-zdorovia-bezpeka-ta-dobrobut-voroncova-5-klas.html>

Навчальна програма: план складено згідно модельної навчальної програми «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти

Рекомендоване навантаження: I семестр – 1 годин, II семестр – 1 годин

Терміни написання підсумкових семестрових контрольних робіт:

I семестр 11.12.2023 – 22.12.2023

Очікувані результати навчання	Зміст навчального матеріалу
ВСТУП. БАЗОВІ ПОНЯТТЯ	
<ul style="list-style-type: none"> – Пояснює наслідки недотримання здорового способу життя – Знаходить інформацію щодо здоров'я, безпеки та добробуту в різних джерелах і перевіряє її достовірність.	Здоров'я і здоровий спосіб життя. Сучасне уявлення про здоров'я. Вплив способу життя на здоров'я. Ознаки погіршеного самопочуття. Алгоритм дій у разі погіршення самопочуття.

<ul style="list-style-type: none"> - Оцінює надійність різних джерел інформації (засоби масової інформації, реклама, соціальні мережі тощо). - Діє за алгоритмом відповідно до інструкцій у небезпечних ситуаціях - Здатний викликати необхідні рятувальні служби, повідомляючи відповідно до ситуації необхідну інформацію - Аналізує негативний вплив недотримання правил/інструкцій безпечної поведінки на збереження життя і здоров'я. - Визначає свої потреби, бажання, інтереси й цілі. - Самостійно створює та реалізовує короткострокові плани щодо досягнення успіху, зокрема в навчанні, спорті, побуті. - Доводить, що здоров'я, безпека й добробут є підґрунтям успішного майбутнього 	<p>Джерела інформації про здоров'я.</p> <p>Принципи безпечної життєдіяльності. Безпека і небезпека. Небезпечні ситуації. Порядок дій при потраплянні у небезпечну ситуацію. Взаємодія з аварійними та рятувальними службами.</p> <p>Добробут</p> <p>Поняття і складники добробуту: уміння вчитися, підприємливість, фінансова грамотність, доброчинність, співпраця. Успішне майбутнє. Потреби, бажання, інтереси, цілі.</p> <p>Довгострокові й короткострокові цілі. Життєві навички для здоров'я, безпеки і добробуту.</p>
--	--

Тема 1. БЕЗПЕКА НА ДОРОГАХ

<ul style="list-style-type: none"> - Демонструє модель безпечної поведінки згідно інструкцій і правил у соціальному і природному довкіллі. - Діє за алгоритмом відповідно до інструкцій у небезпечних ситуаціях. 	<p>Правила для пішохода.</p> <p>Безпека пішохода. Види пішохідних переходів. Дорожня розмітка.</p> <p>Перехід багатосмугової дороги.</p> <p>Засоби безпеки пішохода.</p>
--	---

- Обґрунтовує необхідність власної відповідальності за поведінку в побуті та в громадських місцях
- Протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції й неповаги щодо себе та інших осіб
- Визначає потенційні небезпеки навколишнього середовища для здоров'я й безпеки людини (дорожній рух, забруднення, хімічні речовини, ультрафіолетове випромінювання тощо)
- Моделює послідовність дій у небезпечних ситуаціях природного, техногенного, соціального і побутового походження
- Звертається до фахівців у небезпечних ситуаціях, наслідкам яких не може зарадити власними силами.
- Аналізує негативний вплив недотримання правил/інструкцій безпечної поведінки на збереження життя і здоров'я.

Зважені рішення щодо переходу дороги.

Безпека на зупинках громадського транспорту.

Дорожні знаки, якими позначають зупинки громадського транспорту. Небезпеки переходу дороги на зупинці. Правила безпечної поведінки на зупинках. Посадка і висадка пасажирів. Перехід дороги з трамвайними коліями.

Безпека у громадському транспорті.

Салон громадського транспорту. Правила поведінки пасажирів у автобусі, тролейбусі, трамваї.

Поїздки у переповненому транспорті.

Безпека у метрополітені.

Засоби безпеки у транспорті. Засоби безпеки в автомобілі та громадському транспорті; Поведінка пасажирів при ДТП.

Безпечні положення при аварії в

	<p>громадському транспорті. Дії при пожежі в салоні транспорту.</p>
--	---

--	--

Тема2. УМІННЯ ВЧИТИСЯ

<ul style="list-style-type: none"> - Визначає, ідентифікує та обговорює фізичні, психічні (в т.ч. емоційні) й соціальні зміни, які відбуваються під час переходу в основну школу. - Організовує власний освітній простір, раціонально розподіляє час. - Використовує допоміжні засоби для навчання, зокрема цифрові пристрої, без шкоди для здоров'я. - Використовує допоміжні засоби для навчання, зокрема цифрові пристрої, без шкоди для здоров'я. 	<p>Мотивація до навчання. Адаптація до основної школи. Значення навчання для успішного майбутнього. Вроджені здібності і схильності. Користь шкільних предметів. Як створити й підтримувати інтерес до навчання.</p> <p>Керування часом. Час – обмежений ресурс. Як запобігти марнуванню часу. Розпорядок дня школяра.</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - Визначає ефективні способи засвоєння навчальної інформації. - Аналізує власний навчальний поступ, вказуючи на причини успіхів та невдач. Виявляє зацікавлення до тривалої систематичної діяльності (хобі, спорт, мистецтво, навчання тощо) й наполегливість у досягненні мети . - Розуміє перспективність своєї діяльності для успішного майбутнього . - Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби. - Самостійно створює та реалізовує короткострокові плани щодо досягнення успіху, зокрема в навчанні, спорті, побуті. 	<p>Розставляємо пріоритети. Засоби для щоденного і тижневого планування.</p> <p>Умови успішного навчання.</p> <p>Освітній простір школяра.</p> <p>Чинники, які допомагають і заважають навчанню. Способи перепочинку під час занять.</p> <p>Допоміжні засоби для навчання, включно з цифровими пристроями.</p> <p>Вчимося вчитися.</p> <p>Типи сприйняття інформації.</p> <p>Активне слухання. Прийоми для кращого запам'ятовування.</p> <p>Підготовка до контрольної.</p> <p>Навчальний поступ.</p>
--	--

Тема 3. ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я

<p>Визначає форми поведінки, які приносять задоволення без нанесення шкоди власному здоров'ю й здоров'ю інших осіб.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналізує вибір свій та інших осіб з позиції користі й задоволення (радість) для здорового, безпечного життя. - Виявляє зацікавлення до тривалої систематичної діяльності (хобі, спорт, 	<p>Рухова активність.</p> <p>Види рухової активності.</p> <p>Переваги активного способу життя. Яку спортивну секцію обрати. Попередження спортивних травм. Допінги та здоров'я. Порушення принципів чесного змагання внаслідок вживання допінгів.</p>
---	--

<p>мистецтво, навчання тощо) й наполегливість у досягненні мети.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби . - Моделює ситуацію надання першої долікарської допомоги в разі травматизму чи поганого самопочуття. - Досліджує та обговорює чинники, котрі впливають на стан здоров'я і розвиток організму, зокрема профілактичні заходи щодо інфекційних і неінфекційних захворювань. 	<p>Корисний відпочинок. Стрес і здоров'я. Активний і пасивний відпочинок. Ознаки перевтоми. Умови здорового сну. Наслідки недосипання для здоров'я і навчання. Вплив медіа на здоров'я.</p> <p>Профілактика «шкільних» хвороб. Постава і здоров'я. Вправи для профілактики порушень постави, збереження гостроти зору. Як обирати рюкзак. Безпечна маса рюкзака.</p> <p>Профілактика інфекційних захворювань. Симптоми інфекційних захворювань. Шляхи зараження і способи захисту від респіраторних інфекцій (ОРВІ, грип, ковід-19, туберкульоз). Інфекції, що передаються через кров. ВІЛ-інфекція і СНІД. Як ВІЛ НЕ передається.</p>
<p>Тема4. ПСИХІЧНЕ І ДУХОВНЕ ЗДОРОВ'Я</p>	

- Протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції й неповаги щодо себе та інших осіб.
  - Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби
  - Визначає відмінності між людьми як ціннісну ознаку індивідуальності .
  - Толерантно ставиться до поглядів, переконань, інтересів і потреб інших осіб, що не загрожують здоров'ю, безпеці й доброту.
- Виявляє розуміння індивідуальних відмінностей (гендерних, расових, національних, фізичних тощо).
- Вирізняє ознаки добродійності виявляє чуйність до осіб, які потребують допомоги.
  - Пояснює значення волонтерства.
  - Виявляє ризики неналежного поводження із тваринами (домашні, бездомні, дикі).
  - Поводиться безпечно під час спілкування, зокрема з тваринами.

Ми – особливі.

Повага до себе. Унікальність людини. Розвиток самоповаги. Повага до інших людей. Гідність і толерантність. Попередження дискримінації людей за станом здоров'я та іншими ознаками.

Культура почуттів.

Емоційний інтелект. Почуття та емоції. Розпізнавання емоцій. Як висловити емоції. Культура висловлення емоцій у віртуальному спілкуванні.

Бути людиною.

Людяність і співчуття. Добродійність і волонтерство. Як надавати допомогу тим, хто цього потребує. Турбота про живих істот. Протидія жорсткому поводженню з тваринами. Джерела допомоги для тварин.

Тема 5. СОЦІАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я

- Демонструє модель безпечної поведінки згідно з інструкціями і правилами в соціальному і природному середовищі
  - Бережливо ставиться до власного майна та майна інших осіб, обґрунтовує недоторканність чужого майна
  - Застосовує вербальні й невербальні засоби спілкування для конструктивної комунікації.
  - Пояснює вплив спілкування на складники здоров'я, безпеки і добробуту
  - Застосовує вербальні і невербальні засоби спілкування для конструктивної комунікації
  - Протидіє проявам тиску, агресії, маніпуляції й неповаги щодо себе та інших осіб.
- Розрізняє складники особистого простору (інтимний, соціальний, публічний), поважає свій і чужий особистий простір під час спілкування
- Виокремлює інформацію та обговорює ситуації булінгу, зокрема кібербулінгу

Суспільні норми

Для чого потрібні правила.

Закони і моральні норми.

Конвенція ООН про права дитини. Обов'язки дитини у суспільстві.

Умови ефективного

спілкування. Чинники, що впливають на порозуміння між людьми. Вербальні та невербальні способи спілкування. Уміння слухати і говорити. Як уникати непорозумінь.

Як відстояти себе.

Стилі спілкування. Ознаки і наслідки пасивної і агресивної поведінки у спілкуванні.

Переваги упевненої поведінки.

Спілкування з дорослими.

Особистий простір. Кола спілкування. Взаємодопомога у родині. Дорослі, яким я довіряю. Джерела допомоги для дітей і молоді.

Спілкування з однолітками.

Дружба в житті людини.

Дружний клас. Конфлікти між однолітками. Ознаки булінгу і кібербулінгу. Протидія виявам агресії і насилля в учнівському

	середовищі.
--	-------------

--	--

Тема 6. БЕЗПЕКА В ПОБУТІ І ДОВКІЛЛІ

<ul style="list-style-type: none"> - Діє за алгоритмом відповідно до інструкцій у небезпечних ситуаціях. - Обґрунтовує необхідність власної відповідальності за поведінку в побуті та в громадських місцях. - Розпізнає ймовірні небезпеки природного, техногенного, соціального характеру й побутового походження - Прогнозує наслідки своїх дій в непередбачуваних і надзвичайних ситуаціях. - Моделює послідовність дій у небезпечних ситуаціях природного, техногенного, соціального і побутового походження. Аналізує негативний вплив недотримання правил/інструкцій безпечної поведінки на збереження життя і здоров'я . - Обирає продукти харчування, способи проведення дозвілля, відповідний одяг тощо, які приносять задоволення й 	<p>Профілактика пожеж . Умови горіння. Джерело запалювання. Горючі речовини. Кисень. Пожежна безпека оселі.</p> <p>Дії під час пожежі. Причини виникнення побутових пожеж. Способи гасіння невеликих пожеж. Особливості гасіння електроприладів. Захист органів дихання під час пожежі. Безпечна евакуація з оселі і приміщення школи.</p> <p>Безпека вдома. Ризики побутового травмування. Правила поведінки у ліфті. Захист оселі від зловмисників. Ризики телефонного, телевізійного та інтернет шахрайства.</p>
---	--

користь для здоров'я, безпеки й добробуту.

- Бере участь у груповій роботі, враховуючи індивідуальні особливості й потреби.

Безпека надворі.

Перебування надворі без дорослих. Правила безпечної поведінки із незнайомцями. До кого звертатися на допомогу. Місця підвищеної небезпеки (надворі, населеному пункті, мікрорайоні).

Стихійні лиха.

Стихійні лиха. Правила поведінки під час сильного вітру, грози та в разі потрапляння у зону підтоплення. Засоби порятунку.

Відпочинок на природі.

Правила купання у водоймах. Ознаки безпечного пляжу. Коли варто утримуватися від купання. Дії у небезпечних ситуаціях на воді. Перша допомога потерпілим на воді, у разі теплового або сонячного удару.

Тема 7. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

- Обґрунтовує необхідність власної відповідальності за поведінку в побуті та в громадських місцях.

Земля – наш спільний дім.

Земля як екологічна система. Довкілля і технічний прогрес. Наслідки забруднення довкілля

<ul style="list-style-type: none"> - Розпізнає ймовірні небезпеки природного, техногенного, соціального характеру й побутового походження. - Аналізує взаємозв'язок між потребами людини та обмеженістю ресурсів - Обстоює потребу ощадливого використання ресурсів і повторної переробки вторинної сировини. - Обґрунтовує обмеженість ресурсів (зокрема часу, здоров'я, фінансів. <p>Відбирає ресурси для повторної переробки.</p>	<p>для життя і здоров'я людини.</p> <p>Способи збереження природного середовища.</p> <p>Культура споживання.</p> <p>Потреби людини та обмеженість ресурсів. Поведінка відповідального споживача.</p> <p>Повторне використання.</p> <p>Сортування та утилізація відходів.</p>
---	---